

sjælland, eller ved Kjøgebugten eller Farebugten eller andre Steder og tage Kjøbenhavn, der ligger forsvarsløs, naar Hæren er stude frem i Nærheden af de rimeligste Landgangspunkter, altsaa ikke dækker Kjøbenhavn. Dette vil selvfølgelig føre til, at Krigsbestyrelsen vil være ganske overordenlig fristet til ligeoverfor et for et Angreb fra Landfiden aabent Kjøbenhavn at holde Hæren saa nær sluttet omkring Kjøbenhavn, at den derved sikrer Byen; men det vil atter føre til, at naar det lykkes Tjenden at bryde den Modstand, som Flaaden skal lægge ham imod, naar han kommer med sin Transportflaade — og at det ikke lykkes ham, kan Ingen indse for — er der Ingen til at tage mod hans Landgangs-expedition. Han kan sætte sig fast paa Kysten og derfra rykke frem, og kjøndt han vil have en vanskeligere Kamp end i første Tilfælde, idet vi ville have samlet flere Folk og have vundet Tid til at organisere disse, vil han ikke møde nogen Modstand der, hvor Modstanden er farligt for Landgangs-expeditionen at møde, nemlig ved selve Landgangen. Den Modstand, han der skal møde, kan kun, efter min Opfattelse, tilveiebringes ved, at man sætter Hæren istand til at fjerne sig fra Kjøbenhavn, idet man sikker Kjøbenhavn mod Landfiden. Jeg er isølge min Opfattelse af hele Forsvarssagen stærkt draget henimod at lægge stor Vægt paa Flaaden. Netop ved at forhandle om denne Sag med høitærede Kolleger i Hæren er jeg kommen til Erkjendelse af, at det er et af de farligste Punkter for hele Forsvarsstillingen i Sjælland: et mod Landfiden aabent Kjøbenhavn. Er Kjøbenhavn aabent, er derved Hærens alvorlige Andel i Kampen ved Kysten opgivet og derved Hovedmomentet, Hærens og Flaadens Samvirken til Landets Forsvar, opgivet, og af den Grund er jeg en Tilhænger af Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden. I 1872, da jeg havde den Ære at være Medlem af den Kommission, som dengang var nedsat, vare Alle enige om, at en lettere Befæstning omkring Kjøbenhavn vilde være tilstrækkelig. Men den senere Udvikling har, efter hvad Sagkyndige have meddelt mig, medført, at den Fordring, der først og fremmest skal stilles til Kjøbenhavns Befæstning, nemlig den, at Værkerne skal kunne holdes af en ringe Styrke, ser bedst fyldest ved enhver Forholdsregel, hvorigjennem Befæstningen styrkes, idet en mere permanent Befæstning med stormfri Værker letter Forsvaret saaledes, at der stilles Krav til en ringere mobil Styrke under Kampen. Naar man gjenne-gaar disse forskjellige Led, kommer man altsaa til det Resultat, hvortil den høie Regjering og de forskjellige Kommissioner, der have behandlet Sagen, ere komne. Der har været en Tendens til udelukkende at lægge Forsvaret paa Kjøbenhavn med Opgivelse af Kampen paa Kysten for Flaadens

Bedkommende. Denne Tendens har vel ikke egentlig gjort sig gjældende i Virkeligheden, men fundet sit Udtryk i Udtalelsen: Lad os bruge Flaaden som et Led af Hæren, som et flydende Artilleri hist og her, hvor vi kunne have Nytte af den; i andre Henseender tro vi ikke paa Flaaden. Et saadant Raisonnement kan jeg naturligvis ikke slutte mig til. Jeg gaar nemlig ud fra, at det kun er ved Flaadens Hjælp, at vi ville se os istand til at samle en tilstrækkelig stor Styrke til Kjøbenhavns Forsvar, naar det er befæstet. I de foreliggende Motiver og i dem, vi tidligere have set, staar det klart og tydeligt, at et befæstet Kjøbenhavn vil kunne forvares af Folkene fra Sjælland og Smaaøerne; men fra det Dieblit, Flaaden ikke danner et væsentligt Led i vore Forsvarsforanstaltninger, fra det Dieblit, vi opgive Tanken om Beltets Forsvar, opgive vi med det Samme Tanken om Smaalandsfarvandets Forsvar og derved Lolland-Falster. Kjøbenhavns Befæstning maa da ubelukkende forvares af Folk fra Sjælland, og selv efter sangvinste Landmilitærens Udtalelser er det en Opgave, der ligger over de Folks Kræfter, dertil ere de for faa. Narvaagenhedstjenesten stiller saadanne Krav til dem, at de ikke kunne fyldestgjøre Opgaven, at trække Forsvaret i Langdrag. Dette, at vinde Tid, er, som det ogsaa forleden blev antydet af den ærede Minister ved Lovforslagets Forelæggelse, netop Opgaven, og det er atter et af de Momenter, der gjøre, at Flaaden maa organiseres paa at optræde, som ansført, netop for at man kan vinde Tid. Fra det Dieblit, Tjenden veed, at han staar overfor en Kraftprøve paa Søen, overfor en Flaade, der er istand til at faste sig ind i hans Transportflaade, er der efter enhver Søofficers Opfattelse en overordenlig stor Lviol, om han vil vove sig ud. Det høres saa ofte, at aldrig er nogen Landgangs-expedition mislykket. Ja, det er atter et af de Theoremer, som kun have theoretisk Sandhed. Mange smaa Landgangs-expeditioner ere ganske vist mislykkede, selv naar de have været førte af fremragende og dygtige Folk; men af store Landgangs-expeditioner opviser Historien kun en ganske enkelt, der er mislykket. Det ligger imidlertid ikke i, at Flaaden er bleven overvunden, men deri, at den ikke har sat sig til Modværge, fordi den har manglet Gøne og Styrke dertil. Det vil man kunne anføre talrige Exempler paa af Historien. Sagen er, at man vover ikke en Landgangs-expedition af den Bestaffenhed, som den maa forudsættes at være, der skal gaa ud paa at gjøre Landgang paa Sjælland for bagefter at angribe Kjøbenhavn; man vover det ikke uden at have et saadant Materiel med sig og en Forsyning i alle Retninger af en saadan Natur, at Expeditionen faar et overordenlig stort Omfang og som Følge deraf bliver